

DZIENNIK POMORSKI

Przedpłata:

W ekspedycji miesięcznie	1,75 zł.
Z odroczeniem miesięcznie	1,85 zł.
W agencjach miesięcznie	1,85 zł.
Przez pocztę jut z odroczeniem	2,08 zł.

W razie wypadków spowodowanych siłą wyższą, przesłód w nakładzie, strajków i t. p. wydawnictwo nie odpowiada za dostarczenie pisma, a abonenci nie mają prawa domaganie się niedostarczonych numerów.

Redakcja i Administracja: Chojnice, ul. Człuchowska 13.

Posztowa konto czekowa 201.032.

Konto bankowe: Bank Powiatowy Chojnice.
Miejaska Kasa Oszczędności, Chojnice.

Tel 44 Adres telegr. „Dziennik Pomorski”, Skrytka poczt. 83

Główny redaktor: Dyonizy Kowalski.

Chojnice, środa 26 listopada 1924 r.

Ogłoszenia:

Ogłoszenia na stronie 0-lam od wierzchu piątą lub jego miejsce 10 groszy — Rekl. za tekst wiersz 3-lam. 20 groszy — Ogłoszenia skomplikowane z zastrzeżeniem miejsca oraz z nieczytelnym rękopisem przy każdym poszczególnym wypadku 25% nadwyżki. Ogłoszenia z innych krajów płatne tylko w walucie tutejszej. Za i minowy druk ogłoszeń administracja n.e odpowiada.

Ogłoszenia przyjmują się do godz. 2. przed poł.

Wielka rocznica.

„Kurier Poznański” przypomina wielką zaiste rocznicę, o której dotąd nikt nie pomyślał. Oto w samo Boże Narodzenie tego roku przypada 900 lat od momentu, gdy Polska królestwem została. W pierwsze święto Bożego Narodzenia włożył sobie ówczesny wielki król polski Bolesław Chrobry koronę królewską na głowę.

Wielką tę rocznicę należałoby nam odpowiednio obchodzić, nie dla tego, ażeby tęsknić za monarchją polską, ale ażeby na sławę Polski a na duszny polityk obecnego naszego społeczeństwa pomówić o wielkiem znaczeniu tej historycznej chwili i odpowiednio ją obchodzić. Otóż koronacja na króla ówczesnego monarchy polskiego Bolesława Chrobrego miała dla Polski wprost niesłychane znaczenie ze względu na pociągnięcie w jakim się znajdowała. Polska nie była bowiem wówczas jeszcze państwem niezależnym w ścisłym tego słowa znaczeniu. Była zależną od ówczesnego wielkiego cesarstwa niemieckiego, które nosiło tytuł cesarstwa rzymskiego od roku 800, kiedy to papież rzymski Leon, koronował cesarza Karola Wielkiego na cesarza rzymskiego. Polska musiała dostawiać Niemcom ludzi dla wojska, za co Niemcy odwiedzali się przy pomocy tych wojsk słowiańskich walkami i gnębieniem słowiańszczyzny.

Nie można się zatem dziwić, że Niemcy na koronację Bolesława na króla zgodzić się nie chcieli, bo rozumieli, że z tą chwilą Polska nabiera znaczenia kraju samodzielnego, który od innego mocarstwa zależnym być nie może. Bolesław już oddawna domagał się od papieża uznania Polski królestwem, ale sprzeciwiali się temu cesarze niemieccy jako opiekunowie polityczni Stolicy Apostolskiej z racji swego tytułu cesarzy rzymskich. A potęgą niemiecka była wówczas jeszcze za wielką, ażeby Bolesław był mógł z racji tytułu królewskiego narządzić się z Niemcami na wojny. Prowadził on dotąd z Niemcami zwycięskie wojny, w których granice nowego państwa pomnożył, ale za słabym był jeszcze na to, ażeby z całą potęgą niemiecką był mógł wówczas podjąć walkę na śmierć i życie.

Oczekiwał zatem stósownej chwili, a ta chwila nadeszła, gdy w r. 1024 umarł cesarz niemiecki Henryk II. Wówczas to nastąpiło w Niemczech bezkrólestwo z powodu wygaśnięcia cesarskiego rodu z linii książąt saskich i Bolesław wiedząc, że potrafi jeszcze pewien czas, zanim książęta niemieccy się porozumieją ze sobą co do następcy na tronie cesarskim, wyzyskał tę pomyślną okazję i królem się okrzyknął.

Kroniki starodawne piszą nam, jak w ulu niemieckim zakotłowało na tę wiadomość. Ocytamy w nich pomiędzy innymi: „Trucizna pychy zalała duszę Bolesława tak, iż po skonie Henryka ośmielił się pochwycić koronę królewską na hełm króla Konrada”. Inni kronikarze niemieccy nazywają Bolesława pustoszycelem największej części cesarstwa, „prześladowcą naszym”, „wrogiem naszym”, „ohytrym lusem”. Te wyzyski najlepszym były świadectwem, jakie znaczenie przydawali Niemcy tej koronacji i jej następstwu. Z tą chwilą Polski przestała bowiem być wasalem czyli hołdownikiem Niemiec. Wchodziła do rodziny państw światowych jako państwo niezależne, równorzędne, jako wielkie mocarstwo, które nie potrzebuje spoglądać w stronę Niemca i pytać się go, czy mu się pozwoli wzmożnić lub nie. Polska od tej chwili urządziła i wzmocniła się samodzielną, własną prowdziła politykę zagraniczną w obec Niemiec i w obec słowiańskich państw ościennych.

Właśnie z tych przyczyn znaczenie tej koronacji było chwilą dziejową. Z tą chwilą dopiero zaczęła

Polska być samodzielnym gospodarzem, który zaczął tworzyć wraz z innymi historję w Europie. Polska zależna, Polska hołdownicza, była wielką czy małą, narzędziem polityki niemieckiej, była w jej rękach igraszką, której przy lada zmianie wiatru byliby się pozbyli jako stojącej im w drodze na wschód zapory. Polska samodzielną, równorzędną, a przytem rozległą granicami, bogatą w ludność i dobrą do czasu, jednym zamachem wbiła Niemcom klin w ich samodzielnym pochodzie na wschód.

Z tą też chwilą Polska z jednej strony pisze swoją historję wiekową, historję wielkich dni chwaly, ale też wielkich dni pogńębienia i smutku, ale równo cześnie pisze też historję odwiecznych walk słowiańszczyzny z germanizmem, w których jako najpotężniejsze średniowieczne państwo słowiańskie odgrywała główną rolę.

Tę historyczną chwilę koronacji Bolesława Chrobrego należy nam obchodzić odpowiednio, ażeby uprzytomnić sobie, cośmy z tego mieli, cośmy mieć mogli, a cośmy stracili wskutek okropnie fałszywej naszej polityki w ciągu następujących kilku stuleci. Byliśmy narodem rycerskim, bitnym, narodem, który pomógł w Europie wycisnąć piętno jej obecnej kultury na polu wszelkiego postępu. Ale brak było w charakterze naszym zimnej chłodnej rozważli, brak było chłodnego rozumu, tego rozumu, który wypadki dziejowe bierze nie tylko na szabię i miecz, ale zarazem po miarę budowniczego. Polska sięgała od morza do morza, a dzień lekać się musi o ten skrawek, który jej takawie przyznano, a na południu niema do morza już żadnego dostępu. Polska sięgała za Bolesława po dzisiejszą Ełbę, a więc do połowy obecnego cesarstwa niemieckiego. Zamierający szczer Łużycezan pod Berlinem, w Brandenburżu i w Saksonii jest tego żywym świadectwem. Polska na wschodzie sięgała nie tylko po Mińsk, ale po Pskow i daleko po za Kijów na południu. Polska była panem na Bałtyku, bo miała w swym posiadaniu nie tylko Prusy Wschodnie, ale Kłajpedę i Rygę. Polska to wszystko utraciła, bo umiała się bić, ale gospodarzyć się potrafiła, i dziś ogędzić się musi wilkowi niemieckiemu i nieczłwiekowi rosyjskiemu za karę za to, że ich wyhodowała. Mieliśmy purpurę i szkielaty, a dziś drą na nas łachmany, ażeby i to pęćć, co pozostało, to jesteśmy w niemocy.

Jeżeli chcemy być zatem narodem przyszłości, powinniśmy prowadzić politykę trzeźwości politycznej. Miecz zaczyna powoli rdzewieć, należy nam go zmieć na polityczny dla społeczeństwa lemiarz. Ale jeżeli się mamy poprawić, należy nam rozpamiętywać naszą przeszłość, ażeby poznać nasze błędy i leczyć się z nich. Należy nam zatem obchodzić godnie tę wielką chwilę, w której Polska wyłoniła się z popiołów jak feniks do wielkiego sławnego życia, ażebyśmy zrozumieli, czem byliśmy, czem mogliśmy być, a zarazem czem będziemy, jeżeli w naszym obecnym położeniu nie wysnujemy odpowiednich nauk.

Sprawy polityczne

na podstawie otrzymanych telegramów.

Ciekawe szczegóły o wojnie.

Słynny angielski dziennikarz Wickham Steed wydał sporą księgę pod tytułem: „Przez 80 lat”. W tej księdze opisuje ciekawe szczegóły o wojnie. Powiada, że największy żydowski kapitalista Rotszylł starał się wszelkimi sposobami odwieść Anglię od wojny. Na kilka dni przed wmięszaniem się Anglii do wojny był w redakcji największej angielskiej gazety „Times” i prosił, ażeby przestała zachęcać rząd angielski do wojny. Pomiędzy innymi powiadał, że potęga Niemiec jest tak wielka, a Francja jest tak słaba, że Anglja w kilku tygodniach zostałaby pokonana. Oczywiście zamiar Żyda był tak przejrysty, że go w końcu ze zgorszeniem odprawiono.

Po zakończeniu wojny przy układach o podział zdobyczy skarżył się Steedowi ówczesny francuski prezes ministrów, a jeden z trzech, którzy kierowali losami Europy, Clemenceau, na swych towarzyszy, amerykańskiego Prezydenta Wilsona i Lloyd Georga. Z Wilsonem wprost było niemożliwym rozmówić się, ponieważ mu się wydawało, że jest drugim Mesja-

szem. Wszystkiego mu było za mało, ciągle był niezadowolony.

Gorzej jeszcze było z Lloyd Georgem. Clemenceau na którymś posiedzeniu zarzucił Lloyd Georowi, że przedstawił fałszywie położenie. Wtedy Anglik zerwał się z krzesła i chwycił go za gardło, wołając: „Odwołaj coś powiedział”. Wilsonowi z trudem przyszło rozdzielić przeciwników. Wtedy Clemenceau oświadczył Lloyd Georowi: „Wybieraj Pan pistolety, szpady lub szable, co się Panu podoba, ale odwołać, nie odwołam”.

W takich warunkach pracowano nad zabezpieczeniem pokoju.

W Czechosłowacji trzeszczy.

Mniejszości w Czechach strajkują. Niemiecy i węgierscy podstawili nad budżetem, a słycać, że część słowackich posłów zamierza się również usunąć. Prawie połowa całego czeskiego sejmu strajkowałaby. Jestto bardzo poważne położenie. Mniejszości, a przede wszystkim Niemcy otwarcie zaprzeczają państwu czeskiemu prawa egzystencji i powiadają, że Czechy mogą być jedynie państwem narodowościowym.

Niemieckie gazety podają wiadomości o tych zajściach na naczelnem miejscu. Widać z tego, jakie oni znaczenie do tego przywiązują.

Bliższych szczegółów o strajku mniejszości poselskich w sejmie czeskim brak coprawda dotąd, ale jedno zdaje się być pewnem, że Niemcy i Węgry protestują przeciwko podwyższaniu wydatków na wojsko czeskie.

Co słycać z Hiszpanji?

Napozór w Hiszpanji się uspokoiło. Ale położenie pomimo to jest bardzo groźne, ponieważ wojsko nie jest pewnem. Donoszą o tem, że cały 1921 rocznik się zbuntował. W Madrycie rozmaite pułki, zwłaszcza artylerji, wypowiedziały posłuszeństwa. Szczęście jeszcze całe, że większość wojska stoi dotąd po stronie króla.

Oczywiście, że w obec grożącego monarchji niebezpieczeństwa rząd hiszpański stara się nastraszyć rewolucjonistów wymierzaniem surowych kar. Rewolucjonistów, którego się napotka z bronią w rękę, rozstrzeliwa się bez miłosierdzia. A prezes rządu generał Primo de Rivera zamierza tych, którzy uprawiają agitację za republiką, karać więzieniem karnem od 2 do 5 lat więzienia karnego.

Wiadomość o spisku na rząd francuski.

Do gazet wiedeńskich donoszą do Paryża, że się tam w nocy na piątek zanosiło na przewrót polityczny. Do spisku miało należeć przeszło 80 oficerów z generałem Laurras na czele. Mieli oni okrążyć samochodami pancernymi budynki rządu, aresztować ministrów, a następnie ogłosić dyktaturę. Rząd został o tych zamysłach dość wcześniej powiadomiony i zapobiegł wszystkemu. Na razie potwierdzenia tej wiadomości niema.

Sprzedają skórę niedźwiedzia, a niedźwiedź w lesie.

Przywódca umiarkowanych włoskich socjalistów Turatti oświadczył, że Włochy stoją w bardzo bliskim czasie przed przewrotem politycznym. Panowanie Mussoliniego i faszystów chyli się ku upadkowi. Upadek jego nastąpi prawdopodobnie w związku z procesem przeciw mordercom Matteottiego. To samo przepowiadają Mussolinimu i faszystom inni lewicowcy. Faszyci odgrają się Turatti'emu, że może się źle skończyć.

W każdym razie ryje żydostwo, masoństwo i międzynarodówka pod Mussolinim i faszyzmem.

Sprawy polskie

na podstawie otrzymanych telegramów.

Ulgi dla Niemców.

Władze polskie obniżyły koszty przewozowe z Niemiec przez Koryntz pomocy o: a) obniżyła równo cześnie wizer przejazdu Niemców z Gdańska do Polski ze 100 na 10 marek niemieckich. Niemcy cieszą się

Kurs złotego

z dnia 23. 11. 1924.

Gdańsk:	1 dolar =	5,23 złotych
	100 złoty =	104 1/2 guld. g.
Warszawa:	1 dolar =	5,21 złotych
	1 g.d. gul. =	0,95 3/4 złotych
Marki restowe =		1,25 złotych

z tych ułatwień, a maluczkę zaczął pisać, że Niemcy coraz bardziej mnożą się na Pomorzu i że będzie trzeba oddać im Pomorze w zupełną polityczno-gospodarczą arenę. W Berlinie toczą się obecnie układy dla zaprowadzenia paszportowych ulg z Polski do Niemiec i odwrotnie.

Litwa pod bojkotem narodów.

Ambasador polski p. Ochlupowski miał naradę z presem francuskich ministrów w sprawie środków, jakie przeciw Litwie należy przedsięwziąć z tej przyczyny, że sobie drwi z Europy. Rada Ambasadorów zażądała bowiem, ażeby Litwa pogodziła się z Polską i nawiązała z nią przyjazne stosunki, ponieważ otrzymana Klajpeda pod tym tylko warunkiem, i do tego się zobowiązała. Francja i Polska zamierzają w obec postępowania Litwy zażądać od Ligi Narodów gospodarczego bojkotu Litwy aż do chwili jej poprawy. Oprócz tego zamierza Francja zwrócić uwagę państw europejskich, że Litwa świadomie i celowo nie dotrzymuje zobowiązań.

Co teraz będzie?

Dnia 10 stycznia przyszłego roku upływa termin, do którego Polska na podstawie Traktatu wersalskiego miała prawa jednego z najwięcej uprzywilejowanych państw przy prowadzeniu handlu z Niemcami. Polska zamierza z Niemcami zawrzeć Traktat handlowy. Niemcom zdaje się być jednakowoż niebardzo spieszno, ponieważ wybrany przez nich pełnomocnik dr. Stockhammer sięgł ochoruje. Rząd polski niarkuje, że to będzie prawdopodobnie tylko polityczna choroba, ażeby zwłóczyć. W obec tego rząd polski oświadcza, że postępować będzie podług przysłowia: „Jak Kuba Bogu, tak Bóg Kubie”. Jeśli Niemcy chcą uradniać wywóz towarów polskich, natenczas rząd polski będzie utrudniał dowóz niemiecki do Polski.

Przyjęcie Paderewskiego w Poznaniu.

Dla uczczenia bawiącego w Poznaniu Ignacego Paderewskiego odbyło się nader uroczyste przyjęcie Rady miejskiej, na którym obok wielu mybitnych gości był również ks. Kardynał Prymas Dalbor. Prezydent miasta p. minister Ratajski powitał go uroczystym przemówieniem, w którym jako honorowemu obywatelowi Poznania zdawał sprawozdanie z dotychczasowego rozwoju takowego. Mówił, że żywioł polski wzrósł z 55 na 95 procent, przemysł i handel Poznania podniósł się o 47 procent, młody poznański uniwersytet liczy już 4000 słuchaczy. Pan prezydent Ratajski podniósł, że Poznań może być dumny ze swego dotychczasowego dzieła i z tego, że jest po Warszawie drugą stolicą. Pan Paderewski wyraził najwyższą wdzięczność z powodu nadanego mu swego czasu obywatelstwa honorowego i zakończył okrzykiem na cześć Poznania.

Różnica pomiędzy ambasadorem a posłem.

Polska uznana została przez Francję i Włochy jako wielkie mocarstwo. Tem samem posłowie tych państw będą mieli odtąd tytuł ambasadorów. Odtąd ambasador różni się od posła stanowiskiem dyplomatycznym. Posel przy obcym dworze musi składać każdemu wizyty, a więc ministrom, posłom i innym. Ambasador czynić tego nie potrzebuje. Zawiadania piśmiennie o tem, kiedy przyjmuje i oddaje wizytę do piero wtenczas, gdy się poprzednio u niego zgłosili.

Oprócz tego będzie Polska miała prawo żądać jako wielkie mocarstwo swego przedstawiciela w Radzie Ligi Narodów.

Rocznica wielkiego wyznawcy.

W tym roku przypada 50-letnia rocznica uwięzienia w Poznaniu ks. Arcybiskupa Ledóchowskiego. Ks. Arcybiskup był wówczas ofiarą stworzonych przez Bismarka i ministra Falka ustaw majowych, które miały na celu przygotowanie oderwania katolików w Niemczech a więc i Polaków od Rzymu od łączności z Opoką Chrystusową. A ponieważ ks. Arcybiskup stał wiernie przy stolicy Apostolskiej i nie zezwolił na wyjęcie najmniejszej cegiełki z Opoki Kościoła Chrystusowego, więc postanowiono owieczki pozbawiać Pasterza w tem zapatrywaniu, że bez Pasterza wnet się zablakają na manowce. Ks. Arcybiskupa uwięziono w Ostrowie, gdzie przez dwa lata przebywał i gdzie Go doszedł kapeluszał kardynalski. Stamtąd udał się do Rzymu, skąd Stolicą gnieźnieńską-poznańską zarządzał do 1885 r.

Oto z okazji tej rocznicy postanowiono w Ostrowie na pamiątkę uwięzienia tego wielkiego wyznawcy wystawić pomnik, który ma świadczyć po czas wieczysty o przełomowych czasach Kościoła św. i o tym wyznawcy, który był jednym z tych, którzy Opocę Chrystusową od chwalebego zwycięstwa, a zarazem do utrzymania się przy wierze Ojców i narodowości polskiej dopomogli.

Kronika miejscowa.

CHOJNICZE, dnia 25 listopada 1924 r.

— „Miłość przez ogień i krew”. Są filmy, nad którymi nie można przejść do porządku dalszego.

nego, zwłaszcza, jeżeli chodzi o naszą rodzimą wytwórczość. Do takich filmów należy zaliczyć obecny w Kinie Nowości wyświetlany film i to w dniach od wtorku do czwartku włącznie.

Akcja rozgrywa się w czasie walk pod Warszawą, tak żywo stojących w naszej pamięci. Widzimy na strój Warszawy, ordynarny typ agitatora bolszewickiego. Dalej na polu walki — bitwa. Granaty pękają nad wioską. Ujrzymy grozę wojny, która pozostaje w pamięci na długie czasy. Potem typy rozstrzelanych. Wreszcie bohaterki księżka Skorupkę prowadzącego na czele z krzyżem w ręku szeregi wojsk polskich do boju. Jego bohaterką śmierć na polu chwały. Widz odczuwa szybkość wypadków, i grozę i tragizm. Jesteśmy na morzu, między walczącymi marynarzami w środku najgorętszych zmagania a bryzg fal morskich chłodzą rozpalone skronie i zalewają oczy osłepie od żaru wystrzałów. Dalej występują w filmie osoby takie jak: marszałek Piłsudski, prezydent ministrów Witos, generał Józef Haller, Trocki, Lenin.

Nie chcemy powtarzać dalszej treści obrazu, sądzimy, że każdy Polak pociągnie film ten zobaczyć, tem więcej, że część zbioru z przedstawień przeznaczona jest na rzecz Związku Inwalidów Wojennych, wdów i sierot w Chojnicach.

— Bardzo niemiłe zdarzenie spotkało kilku robotników z powiatu brodnickiego. Wysłano ich z ramienia tamt. Urzędu Pośred. Pracy do Lipusza na pracę w nadleśnictwie. Przybywszy tamtąd wykazało się, że praca faktycznie była, jednak nie na doręczalych ludzi, lecz dla młokośców, za 2.50 zł. dziennie. Za takie chyba wynagrodzenie nie możliwym jest dorobku oszczędzić się wyżyć, w dodatku nie było nawet miejsca do ulokowania tych ludzi i w końcu zmuszeni było wracać, skąd przyszli. Będąc im jednak pieniądze, więc musieli posprzedawać kupione odepiero narzędzia za bezcen, lecz starczyło im za ledwie na opłacenie pół biletu kolejowego skutkiem czego zatrzymano ich w Chojnicach na dworcu, w celu podlegnięcia ich do odpowiedzialności. W końcu musiała się nimi zaopiekować Opieka Społeczna, aby umożliwić im powrót do domu. Tak więc brodnicki Urząd Pośrednictwa Pracy wywiódł owych robotników w pole narażając ich na poważne straty, trudności i nieprzyjemności. Chyba tego rodzaju niedomagania nie powinny zajść.

CZAS ODNOWIĆ

 przedpłatę

na grudzień

— Okręgowy Komitet Likwidacyjny postanowił zlikwidować: Gołcewo, pow. Kartuski, własność Franciszka Holza, obszaru 20,00,03 ha. Małzewo, pow. Tczew, własność Richarda Schrödera i jego żony Henrietty, obszaru 19,29,08 ha. Kórnik, własność Leopolda Nessa obszaru 40,82,33 ha. Tczewskie Łąki, pow. Tczew, własność Maxa Schlichta, obszaru 26,64,20 ha. Bzowo, pow. Świecie, własność Ottona Frankego, obszaru 3,47,32 ha. Łewin, pow. Świecie, własność Fryderyka Krämera, obszaru 12,30,45 ha.

— Notatka o Dokształcającej Szkole Handlowej w numerze poprzednim naszego pisma dotyczy Grudniada, a nie, jak to możnaby wnioskować — Chojnic.

— Niedzielną mszę św. odprawioną dla gimnazjastów, na którą zwykle także liczne zastępy reszty wiernych przybywa, wyróżnić można było od dalszych uroczystości niezwykle dobrze przygotowanym chóralnym śpiewem, jako też kazaniem, wygłoszonym przez ks. dr. Kirsteina.

Wspomniany kaznodzieja w swem przemówieniu do wiernych oraz wywodach z przykładami na temat cierpienia i ratowania dusz w czyszceniu, nie tylko, że trzymał wiernych na wodzy i w napięciu, lecz wrażliwszych pobudził do łez.

Szkoda tylko, że z powodu szczupłego miejsca w tej świątyni, tylko pewna część mogła korzystać z pięknego śpiewu i kazania, zaś reszta musiała pozostać poza obrębem kościoła.

— Przytrzymano jakąś osobę za nielegalne przekroczenie granicy.

— Kradzież. Panu Walchołowi zamieszkałemu przy ulicy Angowiekiej 14 skradziono w sobotę przed poł. biały gęsiar z przyległego ogr. du i, co jest bardzo prawdopodobne sprzedano go na targu.

Gęsiar był na lewej nodze znaczoney. Pan Walchoł wyznaczył znaczną nagrodę za wykrycie złodzieja.

— Zebranie „Sokoła”. Dnia 13 bm. odbyło się w odnowionej hali gimnastycznej przy placu Piastowskim zebranie Sokoła, któremu przewodniczył prezes p. prof. Szozeński. Przez dłuższy czas nie odbywały się zebrania, ponieważ trzeba było odnowić halę, co nie było tak łatwym przedsięwzięciem. Ciężko się jednakże wypada, że „Sokół” posiada własną stałą salę ku ogólnemu zadowoleniu, w której odtąd odbywać się będą stałe zebrania i ćwiczenia gimnastyczne. Równocześnie sprawiono szafę dla pomieszczenia biblioteki i innych sprzętów. Znowuż przy stał się do „Sokoła” kilku dalszych członków. Na uroczystość 30-lecia istnienia „Sokoła” w Grudniadzie gniazdo miejscowe wysłało delegata w osobie druha Bączkowskiego, który z tej okazji wręczył gwóździ pamiątkowy jubilat. Zarząd czyni staranie, ażeby na przyszłą wiosnę wprowadzić ćwiczebno ostry strzelanie. Uchwalono dalej przystąpić w komplecie jako członkowie do koła Ligi Obrony Powietrznej Państwa. W dniu 27 listopada postanowiono urządzić przedstawienie amatorskie, a w dniu 31 grudnia zabawę sylwestrową. Jako rewizora kasy w miejsce p. Mazalona, który został zastępcą sekretarza wybrano p. Lawickiego. Druh Tarnowski został reżyserem przy tym gnieździe. Niebawem rozpoczyna się ponownie ćwiczenia dla drużyny żeńskiej.

— Kredyty ulgowe na Kaszubach. Pierwsza rata kredytów ulgowych, przyznanych wiosną roku bieżącego przez Państwowy Bank Rolny rolnikom powiatów Puckiego, Wejherowskiego, Kartuskiego i Kościerskiego jest płatną w styczniu roku 1925. Zdając sobie sprawę z krytycznego położenia rolników kaszubskich pan Wojewoda Pomorski i pan Prezydent Pomorskiej Izby Rolniczej interesowali dnia 11 listopada br. u Pana Dyrektora Państwowego Banku Rolnego o uzyskanie prolongaty spłaty pierwszej raty aż na czas po żniwach. Pan Dyrektor Państwowego Banku Rolnego odniósł się życzliwie do tego żądania i stawił na widoku życzoną zwłokę, o ile właściwe pp. Starostowie wzgl. Banki Powiatowe stawią na czas przez Pomorską Izbę Rolniczą, do Państwowego Banku Rolnego, odnośne wnioski. Izba poinformowała panów Starostów bezpośrednio.

— Stan zasiewów w październiku w powiecie puckim i wejherowskim. Oziminy przedstawiają się wszędzie bardzo dobrze. Ziemiaki wykopane z nielicznymi wyjątkami. Jednakże w wielu miejscach ulegają gniciu, zwłaszcza jedna odmiana różowa. Zbiór brukwi i marchwi na ukończeniu. Plonują dobrze. Zbiór kapusty średni.

— Cukier nie podrożeje. Jak donoszą pisma warszawskie, przemysłowcy cukrowi doszli do przekonania, że cenę za cukier nie należy podnosić.

— Zebranie rolnicze. Roczne walne zebrania powiatowe Chrześcijańskiego Stronnictwa Rolniczego odbędą się 6. grudnia w Tucholi, 6. grudnia o 10 godz. dopołudnia w hotelu centralnym w Chojnicach. Na obydwóch zebraniach przemawiać będzie obok senatora p. Janty Polczyńskiego jeszcze 2 dalszych posłów.

— Wykup i cena świadectw przemysłowych na rok 1925. Pomorska Izba Skarbowa ogłosiła obwieszczenie dotyczące wykupu i ceny świadectw przemysłowych na rok 1925. Wspomniane świadectwa wydają wszystkie kasy skarbowe na podstawie dołkownie wypełnionej deklaracji. Blankiety deklaracji można otrzymać bezpłatnie w urzędach skarbowych. Wszelkich wyjaśnień w powyższej sprawie udzielają urzędy skarbowe.

— Wczesna zima. Z różnych miejscowości donoszą o znacznym spadku temperatury i śnieżnych zawiejach. I tak nad Donem szalała silnie śnieżna zamieć. Poprzerywane zostały druty telegraficzne i telefoniczne. Na odcinku kolejowym Ługańsk — Milerowo ugrzązł w śniegu pociąg, który dopiero po kilku godzinach pracy nad oczyszczeniem torów mógł być uruchomiony. W Wiatce jeżdżą saniami w Rostowie nad Donem spadł pierwszy śnieg. Za to w północnym Kaukazie w obwodzie Kabardzińskim po silnych deszczach i śniegach nastąpiło zupełne ciepło. Zakwitły drzewa owocowe, pojawiła się nowa trawa. W Astrachaniu 9 i 10 b. m. szalała silna burza ze śniegiem. Na Woldze i morzu Kaspijskiem bardzo wiele statków zostało zatopionych lub uszkodzonych.

Kronika prowincjonalna.

Czersk. Na tut Urzędzie gminnym zaszył male przetrwaństwa przy ściąganiu pieniędzy przez jednego woźnego, którego aresztowano i osadzono w więzieniu sąd wem w Chojnicach.

Tzew. (Samobójstwo). We wtorek dnia 13 bm. wieczorem popełnił samobójstwo przez powieszenie w miejscu ustępowem tatejszej szkoły morskiej uczeń wydziału mechanicznego, Zdzisław Piekarski. P. liczył 19 lat, rodzice jego mieszkają w Warszawie. Przyczyną samobójstwa jest nagłe przygnębienie duchowe spowodowane zawodem miłosnym.

Robione damskie i męskie kamzele we wszystkich wykonaniach, trykotowe i robione rękawiczki, trykotowe koszule, kalesony i majtki dla pań i panów

Ludwik Rasch

Linoleumowe chodniki i cerce we wielkim wyborze.

Pończochy, skarpetki wełniane i bawełniane, chustki do nosa, szelki znaczone, zaczęte i gotowe ręczne roboty.

(Pożar.) W poniedziałek dnia 17 bm. po południu wybuchł pożar na strychu fabryki karmelków Arta, znajdującej się w powórze w ulicy Pocztowej. Straż pożarna przyjechała natychmiast na miejsce pożaru i po energicznych zabiegach ogień stłumiła. Górna część odnośnego budynku spłonęła, pastwą płomieni stały się również znaczne zapasy torebek i materiału pakunkowego. Przyczyna pożaru nie została stwierdzona; najprawdopodobniej wznęcił się pożar wylatujące z komina iskry.

Swarzewo. Dnia 16 listopada po nabożeństwie odbyło się zebranie celem założenia Towarzystwa Powstańców i Wojaków na parafie Swarzewskiej, na sali p. Kąkole w Swarzewie. Zebranie zagał nauczyciel p. Szefka z Swarzewa, potem zabral głos plutonowy p. Koźmiński, podoficer instrukcyjny, który ze strasnym wyjątkiem znał toż towarzystwa. Następnie zabral głos miejscowy ks. proboszcz Pronobis. Po obszernym wyjaśnieniu przystąpiono do wybrania zarządu: Prezesem wybrano jednogłośnie pp. Karca Józefa z Wielkiej wsi, zastępcę Lewickiego Stanisława z Gnieździewa, sekretarzem Borgmanna z Swarzewa, zastępcę Kullinga Józefa z Gnieździewa, skarbnikiem Dettlaffa Teofila z Gnieździewa, komendantem Ceynowę Józefa z Gnieździewa; lawnkami: pp. Sosnowskiego z Wielkiej wsi Kothalska z Wielkiej wsi, Bialka Józefa z Gnieździewa; mężowie zaufania: pp. Parchema Jana z Swarzewa, Lewickiego Feliksa z Gnieździewa, Korthalska Ksawerego z Wielkiej wsi, Gollę Michała z Chałup, Dettlaffa Konstantego z Łepoza.

Chelmża. (Morderstwo w pobliżu Obelmy.) W środę 19 bm. późnym wieczorem kilku robotników sezonowych, którzy w Chelmży podpili sobie nieco, wracali do Głuchowa. W drodze do tej miejscowości w pobliżu Bielezyna ni wiadomo w jakich okolicznościach, zamordowano jednego z robotników, podobno w celach rabunkowych. Bliższych szczegółów dotąd brak. Zamordowanym był jakiś grajek Jan Tabaczyński pochodzący z miejscowości Błonie w Kongresówce. Śledztwo wyjaśni bliżej szczegóły tego tajemniczego morderstwa.

Wielka wieś. Oberzysta Michał Golla schwytał w ostatnim czasie jedną większą i dwie mniejsze łoki. Większa ważyła dwa centnary.

Gniew. W Tymawie przychwycono nienużyciwą kobietę w postaci pracobiorczyni obywatela Pischla. Z domu Pischla zniknęły pewne rodzaje srebra, noże, widelce oraz bielizna, wszystko wartości 20 tysięcy złotych. Złodziejka wszystkie te rzeczy zносиła do swego narzeczonego, jakiegoś urzędnika celnego.

Hopowo. Gospodarz Formela sprzedał w poniedziałek 17. bm. swoje gęsi pewnemu handlarzowi, który miał zamiar w piątek je odebrać, ale jeszcze tej samej nocy złodziej skradł siedem z najładniejszych gęsi.

Linowiec, pow. świecki. (Wczesna ofiara lodu.) Zaledwie dostaliśmy pierwsze przymrozki i powierzchnia wody pokryła się słabą skorupą lodową, a już donoszą o wypadkach utonięcia na łodzi. I tak w piątek 14 bm. zatonął się na jeziorze 8-letni syn pp. Muellerów i utonął w oczach rodziców.

Marzęcice, pow. lubawski. (Barbarzyństwo.) Wyrodna matka jakaś porzuciła na szosie w pobliżu Marzęcice swe nowonarodzone dziecko, które włożyła w karton i zawinęła w papier. Policja wysłała rowerem posterunkowego, który zabrał dziecko i odwiózł do szpitala, gdzie stwierdzono zgon. Śledztwo wdrożone.

Chmielno (Oszust). Na swój sposób zabrał się do wydłużania pieniędzy pewien oszust, który zjawy się tu ze światła, przedstawił się jako urzędnik i oświadczył się o rękę córki pewnego gospodarza. Gdy otrzymał 200 złotych na jakieś potrzebne zakupy, wyjechał znowu w świat i więcej się nie pokazał.

Z dalszych stron.

Poznań. Komuniści polscy urządzają atak na Poznań. Postanowili centralę swoją przenieść ze Lwowa do Poznania, gdzie mają zamiar przystąpić nawet do wydawania własnego dziennika. Podobno Małopolska zniechęciła ich niepoważeniami, zamierzają zatem rozbić sobie głowę do reszty w Poznaniu.

Łódź. (W cyrku łódzkim tygrys poszarpał konia.) Do cyrku w Łodzi przywieziono niedawno 12 tygrysów. Otóż na przedstawieniu wstępem urządzonym o godzinie 11 przed południem jeden z tygrysów, który jeździł na koniu, rzucił się na swego wierzchowca i ciężko mu poszarpał szyję i pysk, tak, że tylko z trudnością udało się konia wyprowadzić z klatki. I wieczorowe przedstawienie też nie poszło gładko. Przedewszystkiem numer z jazdą tygrysa na koniu musiał odpaść, następnie tygrysy były tak niesworne, że pogromcy złamały kilka kijów, zniszczyły bat, wreszcie uległy dopiero gęstym strzałom rewolwerowym.

Opole. „Gaz. Olsztyńska“ pisze: Każdy z żyjących śmiertelników zna tę smaczną kiełbasę, którą pod nazwą „polska kiełbasa“ można było otrzymać u rzeźników. Obecnie, bracie, gdy przyjdzie tobie chęćka na smaczny kawałek polskiej kiełbasy, musisz zażądać „Altdutsche Wurst“ a zdziwisz się niemało, gdy zamiast czegoś nowego, co wynalazła może sztuka rzeźnika obecnego wieku, podają tobie kawałek polskiej kiełbasy.

Ostatnie telegramy.

Kara na szpiegów.

Sądy warszawskie skazały Moszka Finkensteina na 10 lat, Brama Libermana na 6, Józefa Lingera na 4, Moszka Stemberga na 2, Jakóba Weichmanna i Jakóba Oegelmana na rok ciężkiego więzienia.

Bewelucja w Rosji?

Z Rosji donoszą, że zbuntował się marynarze w Kronstadtzie i przyaresztowali Trockiego. Potwierdzenia tej wiadomości dotąd niema.

Niema mowy o zjeździe rozbrojeniowym.

Wszelkie krążące wiadomości, jakoby rząd amerykański zamierzał w Europie urządzić konferencję rozbrojeniową, są nieprawdziwe.

Śniegi w Bawarii.

W Bawarii spadły w ostatnich dniach śniegi do wysokości 10 centymetrów. Mrozy dochodziły do 12 stopni.

Uczczenie posła polskiego.

Posel polski w Sztokholmie p. Wysocki został odznaczony najwyższym orderem szwedzkim to jest wielkim krzyżem orderu Gwiazdy Polarnej.

Nowy Biskup-Sufragan w Gnieźnie.

Ks. Biskup Sufragan Ełosko wrzucił się stanowiska Sufragana diecezji gnieźnieńskiej. Dostojęństwo po nim przyjął ks. Prałat Laubitz, który za czasów pruskich i polskich zasłynął nie tylko jako gorliwy kapłan ale zaręczem i obywatel, który brał wszędzie udział tam, gdzie obchodziło o obronę wiary i zagrożonej narodowości. On to głównie przyczynił się do spolszczenia niemieckiej kapituły gnieźnieńskiej.

80 Polaków przed sądami pruskimi.

W Lipsku przed trybunałem Rzeszy rozpoczął się proces przeciwko 27 Polakom za zdradę stanu z powodu przynależności do związku powstańców. Dnia 4 grudnia rozpocznie się proces przeciwko reszcie oskarżonych, których jest razem 80.

Niemiecki generał Nathusius

skazany przez francuski sąd wojenny na rok więzienia za kradzież, wdrożył apelację.

U-unięcie Trockiego z partji komunistycznej.

Z Moskwy donoszą, że zarząd partji bolszewickiej zamierza usunąć z partji Trockiego i pozwać go wszelkich urzędów za to, że zdaniami komunistów przedstawił we fałszywym świetle rewolucję komunistyczną w Rosji w r. 1917.

Pożyczka dla Francji.

Parlament i senat francuski zatwierdzili załączoną przez Francję pożyczkę amerykańską na 100 milionów dolarów na przeciąg 35 lat. Warunki pożyczki są następujące: kurs emisyjny 94 przy kursie dolara 5 18, oprocentowanie 7 procent.

Bijatyka w sejmie gdańskim.

W sobotę nastąpiła w Sejmie gdańskim bijatyka pomiędzy posłami wszechniemieckimi a komunistycznymi. Komuniści Liszniewski wypoliczkował wszechniemca Hohnfelda.

Venizelos zgodził się

zostać posłem greckim w Belgradzie.

Przed nominacją nowych Kardynałów.

Ojciec św. odbędzie w tym miesiącu dwa konsystorze: dnia 24 bm. konsystorz tajny, a 27 konsystorz jawny. Na obu tych konsystorzach będą rozstrzygnięte sprawy zamianowania nowych Kardynałów. Dotąd wiadomo, że zostaną zamianowani Arcybiskupi Sewilli i Walladolid oraz Biskup włoski Perosi, asesor św. Inkwizycji.

Niemcy gromadzą złoto.

Szwecja musiała ustanowić zniżkę dolara, ponieważ złoto szwedzkie zaczęło obficie odpływać do Niemiec.

Strajk drukarzy w Poznaniu ukończony.

Drukarze w Poznaniu zamierzali w poniedziałek we wszystkich drukarniach podjąć prace. Strajk trwał od 15 września.

Wielkie zwycięstwo Mussoliniego.

Mussolini otrzymał w sobotę wotum zaufania 330 postów. Tylko 17 głosowało przeciw, 18 wstrzymało się od głosowania.

Zerwanie stosunków niemożliwe.

Z Moskwy donoszą, że zerwanie stosunków Rosji z Anglią jest niemożliwe. Wzajemne interesy handlowe są bowiem za poważne.

Srodki na drożyznę.

W Anglii została utworzona osobna komisja, która ma zbadać przyczyny drożyzny.

Walka z Kościołem we Francji.

Herriot napisał do Nuncjusza papieskiego list, w którym stara się uniewinnić konieczność zerwania politycznych stosunków z Watykanem. Powiada, że pomimo całego szacunku dla Papieża i państwa kościelnego uważa, że wzajemne stosunki polityczne są zbyt ciężkie i że nawiązane po wojnie stosunki z Watykanem były tylko tymczasowe.

A więc walka z Kościołem św. rozpoczęła się we Francji na nowo.

Uroczystość w Poznaniu.

W niedzielę w południe wręczono Paderewskiemu na uniwersytecie poznańskim tytuł doktora filozofii wśród wielkich uroczystości. Rektor p. Dobrzycki sławił Paderewskiego za jego królewski dar w Krakowie z okazji 500 nej rocznicy Grunwaldzkiej w postaci pomnika Jagielly, profesor muzykologii dr. Kamiński sławił znaczenie i wielkość Paderewskiego jako artysty — muzyka, dodając, że jego zasługi na tem polu były jedną wielką służbą dla Polski. Profesor Dębiński przyznał Paderewskiemu godność doktora filozofji.

Paderewski głęboko wzruszony omówił w godzinie przemówieniu przełomowy czas wojenny i powojenny.

Rząd bolszewicki czai się.

Donoszą, że rząd bolszewicki nie przypuszczał, że rząd angielski zdobędzie się na tak energiczny protest, równocześnie jednak stosunków z Anglią zrywać nie chce.

Ochronkę polską

wykryto jakoby w Odesie. Jestto w bolszewji straszna zbrodnia. Ochronka miała być prowadzoną rzekomo przez księży polskich za pieniądze z czasów cara oraz środków pieniężnych z Polski.

Stanowcze pismo do rządu egipskiego.

Rząd angielski zażądał z powodu zamordowania wielkorządcy Sudanu uroczystego przeproszenia, odszkodowania w kwocie pół miliona funtów szterlingów, zakazu wybrzyków politycznych i wycofania oficerów i Wojsk Egipskich ze Sudanu. Dalej domaga się rząd angielski na dalszem utrzymaniu w Egipcie angielskich doradców prawnego i skarbowego.

Równocześnie kilka statków wojennych z Malty otrzymało nakaz wyruszenia do Aleksandrii z piechotą i artylerją.

Ruch w Towarzystwach.

Chojnice. Zebranie Kółka Rolniczego w Chojnicach odbędzie się w niedzielę, dnia 30 bm. o godz. 12 w lokalu Egla. O liczny udział prosi Zarząd.

Chojnice. Zebranie Towarzystwa św. Wincen-tego a Paulo odbędzie się w środę dnia 26 bm. o godz. 5 po poł. w klasztorze. O liczny udział prosi Zarząd.

Chojnice. Tow. Śpiewu „Lutnia“. Lekcja śpiewu dziś we wtorek o godz. 8.15 w szkole. O przybycie wszystkich członków uprasza Zarząd.

Poczta Redakcji.

Do St. Pani Boj. adres jest nam nieznanym. Można się o niej dowiedzieć na starostwie.

Dział gospodarczy.

Wstępne notowanie giełdowe w złotych i groszach.

Warszawa, 24 11. godz. 10. (A. W.)
Dolary 5.16 za dolara. Funtury angielskie 23.95 za ft. ang. Franki francuskie 27.30 za 100 fr. Franki belgijskie 25.10 za 100 fr. Franki szwajcarskie 99.70 za 100 fr. Liry włoskie 22.27 za 100 lirów. Korony czeskie 13.40 za 100 kor. Korony austr. 7.27 za 100 koron.

Tendencja: utrzymanie
Gdańsk 24 11. godz. 10. (A. W.)
Dolary 5.41. Guldeny gdańskie 104.80 za 100 zł.

Koniec części redakcyjnej.

Redaktor odpowiedzialny: Czesław Nowakowski
Drukarni i nakładem Drukarni Dziennika Pomorskiego w Chojnicach.

Do Bez opłaty.

Urzędu pocztowego

w miejscu.

Do Bez opłaty.

Urzędu pocztowego

w miejscu.

Z powodu ukończenia renowacji i pierwszego nabożeństwa w kościele farnym urządzi się w niedzielę, dnia 30-go listopada 1924 roku wieczorem o godz. 8-mej w Hotelu Engla

wspólny obiad

na który się szanow. Obywateli uprzejmie zaprasza.
Cena 2,50 zł. od osoby.

Zgłoszenia uprasza się do piątku w Hotelu Engla.
Komitet.

Zakupujemy:

ziemniaki fabryczne, płatki ziemniaczane oraz każdą ilość zboża po najwyższych cenach dziennych. Dostarczamy na bardzo korzystnych warunkach kredytowych wszelkie nawozy sztuczne, jak: siarczek, amoniak, azotniak, superfosfat sole potasowe, tomasówkę, kaim ty.

Prosimy o zażądanie ofert.

Poznański Bank Ziemiań Sp. Akc.

Szosa Gdańska 1-3 Oddział w Chojnicach Telefon Nr. 93.

Szczapy

sosnowe, olszowe i brzożowe, wagonowo do wszystkich stacyj do prompt dostawy na najdogodniejszych warunkach polecają

W. Klewe i Z. Hozakowski

Tel. Nr. 863 864 Toruń Tel. Nr. 863 864

Hurt węgla i drzewa.

Kartofle fabryczne

najchętniej „Woltmann” taksamo i inne gatunki, zawierające dużo krochmalu kupują po najwyższych cenach za gotówkę.

L. Drucker, Flatow-Chojnice

Zastępca w Polsce:

Marcin Less, Chojnice (Pom.)

Dworcowa 24. — Tel. 111.

Adr. tel. Less Chojnice, ulica Dworcowa 24.

Losy

do III. kl. Loterii Państwowej

nadeszły i uprasza się o wykupienie najpóźniej do dnia 2-go grudnia br., gdyż po tym terminie nie mają grający żadnych pretensji.

Kolektura Loterii Państwowej w Chojnicach Dworcowa 17

A. Kunowski.

Zamawiam niniejszym pismo

„Dziennik Pomorski” z Chojnic

na miesiąc grudzień

proszę pobrać odemnie przez listowego przedpłatą miesięczną z opłatą pocztową razem 2,08 złotych

dnia 1924

Imię i nazwisko

miejsce

ulica

pokwitowanie poczty

Zamawiam niniejszym pismo

„Dziennik Pomorski” z Chojnic

na miesiąc grudzień

i proszę pobrać odemnie przez listowego przedpłatą miesięczną z opłatą pocztową razem 2,08 złotych

dnia 1924

Imię i nazwisko

miejsce

ulica

pokwitowanie poczty

KINO Nowości KINO

właściciel Paweł Krzyżniewski

Tylko trzy dni!

We wtorek wielka premiera!
wtorek 25, środa 26 i czwartek 27 bm.
Wielka sensacja!

Polski krajowy, patriotyczny film, osnuty na tle inwazji bolszewickiej
Wszyscy Obywateli polski powinni zobaczyć film

Miłość przez Ogień i Krew

w 6-ciu wielkich aktach.

Rzecz dzieje się w sierpniu 1920 roku podczas oblężenia Warszawy.
Główne postacie dramatu: Marszałek Józef Piłsudski, Generał Haller, Premier Witos, Ksiądz Skorupka, Lenin i Trocki.

Podczas demonstrowania powyższego filmu w teatrach warszawskich, wszyscy niemal widzowie zwłaszcza młodzież nie mogli pohamować wybuchów płaczu. Powyższy obraz jest wykonany na korzyść Zw. Inwalidów Rzeczyposp. Polskiej.

We wtorek, środę i czwartek o godz. 4-tej
Wielkie przedstawienie dla wszystkich szkół.
Obraz dla dzieci i młodzieży dozwolony.

Część zbioru przeznaczona jest na Złoty Inwalidów, wdów i sierot w Chojnicach.

80—100 reńbaczy

do podkładów (szwelów) jako też

zręcznych ludzi

do strugania słupów telegraficznych poszukuje

Juljusz Wegener Chojnice

Paetzolda proszek do pieczywa

przewyższa proszek Oetkera

Próba uczy mądrości.

Odsprzedający otrzymają rabat.

DROGERJA RYNEK 21.

Kalendarze Marjańskie

na rok 1925

poleca

Księgarnia „Dzien. Pom.”
Chojnice.

Nadszedł już czas

do modernizacji futer i garnitur futrzanych
Pracownia futer damskich i męskich i garnitur futrzanych za najnowszym fasonem. Bardzo korzystne źródło zakupu skórek garnitur futrzanych, podszewek i materiałów wierzchnich do futer.

Płaszczki

Kurtki

Kamizelki

Czapki

Kołnierze

Okrycie dla

woźnicy

Mufki

Koce

Wykonuje według miary elegancką odzież dla pań i panów.

Własna fabrykacja czapek dla urzędników, uczni, towarzystw, jachtklubów i na podróż.

Dom sportowych mód

O. Weiland

Chojnice

Dworcowa 10. Tel. 188

futrzone

Jestem przyłączony do telefonu Nr. 219.
Drogerja Hubert.

Licytacja przymusowa

W środę, dnia 26. bm. o godz. 2. popoł. sprzedam w Grunberga przy Chojnicach u p. Józefa Kroplewskiego znajdujące się tam w przechowaniu:

1 maszyna do szycia

1 duże lustro

110 funtów świniego mięsa

Winkowski

kom. sądowy.

Tylko Dworcowa 3.

W pierwszej Chojnickiej wytw. mebli wysielanych

wykonują jedynie pierwszorzędne siły tapicerskie w miejscu

kanapy, leżanki, materace i garnitury klubowe w skórze i gobelinie.

Zające, sarny, dziki, jelenie, gęsi, kaczki, kury i gołębie kupuje i płaci najwyższe ceny.

Jan Szyszke

skład delikatesów i win.

Skład

2 okna wystawne z przyległym mieszkaniem, nadają się dla każdej branży przy ożywionej ulicy korzystnie do nabycia. Zgł. do eks. Dzien. Pom. pod nr. 15.

Dziewczyne

do domowych prac jako i do 1 dziecka

na cały dzień poszukuje

M Kosłowska

Plac Król. Jadwigi 8 III.

Karty do gry

do nabycia

w księgarni

Dzien. Pomorski.

Polecam prima węgiel górnoś.

kostka II.

i brykiety

marki „Ilse”

Roman Nowacki

ul. Dworcowa 26 i Staroszkolna 24.

Wygodnie i tanio

jedziesz w mieście i po za miastem

drożką Nr. 1

Polecam zarazem furmanki do słu bówichrzów. Zam

Młyńska nr. 20

Telefon nr. 25.

Krawcowa

przyjmuje konfekcję damską dziecięcą oraz bieliznę, wykonuje pracę dobrze i po przystępnej cenie.

Angowicka 32 II.